

Neljästä ensimmäisestä Venäjän keisarinnaa kaksi oli Katariinaa. Ensimmäinen on jäänyt historiassa jälkimmäisen varjoon lähes tyystin. Katariina I:n uskottiin olleen alhaissäätyinen, kun taas Katariina II Suuri oli jalosukuinen saksalaisprinsessa. Heillä oli erilaiset luonteetkin. Katariina Suuri kaappasi suojattiansa kanssa vallan hallitsijaksi kelvottomalta mieheltään tsaari Pietari III:lta. Pietari suljettiin Ropsunhovin palatsiin, jossa hänet pian murhattiin ehkä Katariinan suostumuksella. Katariina I:n syntyperän selvittäminen on salapoliisityötä, sillä asiakirjoja ei ole löytynyt. Ainoa dokumentti Katariinan mahdollisesta isästä on merkintä Kuopion seurakunnan 1600-luvulla kastettujen luettelon takakannessa. Merkintä on tehty kauan jälkeen päin, eikä tiedetä kuka sen on tehnyt. Merkinän mukaan Katariina I:n isoäiti olisi kuopiolaisen Johan Argillanderin tytär, hänkin Katariina, jonka isoisä on Kuopion evankelisluterilaisen seurakunnan ensimmäinen kirkkoherra Eskil Mattsson Kauhanen, pappisnimeltä Aeschillus Matthiae. Katariina Juhanantytär Argillander oli avioliitossa luutnantti Berend Grabben kanssa. Pari asui Juvalla Tirrolan ratsutilalla, johon Berendillä oli sotilasansioden vuoksi elinikäinen asumisoikeus. Tirrola oli Partalan kartanon osatila, jonka vanhaan omistajasukuun Katariinan Anna-äiti kuului. Kun Berend kuoli, perhe ei voinut jäädä Tirrolaan. Katariina muutti lastensa kanssa muutaman kilometrin päähän Patolaan. Poika Berend Berendtsson otettiin 1674 ruotuväkeen. Berendillä oli veli Johan, joka oli ammattisotilaana Ruotsin armeijassa. Johan joutui armeijan mukana Liivinmaalle, joka silloin kuului Ruotsille. Johan sai aviottoman lapsen, joka kastettiin Martaksi. Johan joutui pian palaamaan Ruotsiin Älvsborgin rykmentin mukana. Marta joutui orpokotiin Riikaan, josta hänet siirrettiin melkein vauvana kasvattityttäreksi luterilaisen pastori Glückin perheeseen Marienburgiin Itä-Liivinmaalle. Suuren Pohjan sodan alussa Marta joutui vangiksi venäläisille sotilaille. Hänestä tuli eräiden vaiheiden jälkeen tsaari Pietari I:n salarakas. Pietari vei hänet vihille, ja Martan nimi vaihtui Jekatarinaksi eli Katariinaksi. Hänen syntyperäänsä alettiin selvittää. Glück oli kuollut, eikä asiakirjoja ollut. Pietarin velipuolen tytär Anna Ivanovna oli Kuurinmaan herttuan leski. Eräs hänen virkamiehensä tiesi, että tsaaritar Katariinan äiti oli joku Vasilevska Kreutzburgista roomalaiskatolisesta Latgalliasta nykyisestä Latviasta. Eräs Skavronski niminen ajuri väitti olevansa tsaaritar Katariinan veli. Kun asiaa tutkittiin, selvisi että Skavronskin äiti Dorothea Hahn sekä

Anna Maria ja Katherina Lisa Vasilevska olivat siskokset. Eräs sotavangiksi Pultavassa jäänyt ruotsalainen saarnaaja kertoi Moskovassa ja Pietarissa, että Katariinan isä oli Älvsborgin rykmentissä intendenttinä ollut Johan Rabe. Pettikö muisti? Tuliko Grabbesta Rabe? Niin kauan kun asiakirjoja ei löydy, Katariina I:n syntyperä jää arvoitukseksi.